

CONCURSUL PLURIDISCIPLINAR PROSOFT@NT

martie 2022

SUBIECTE
proba de matematică
clasa a IX-a

Subiectul 1

Fie $a_1 = 1$ și $a_{n+1} = \frac{1}{16}(1 + 4a_n + \sqrt{1 + 24a_n})$, $\forall n \in \mathbb{N}^*$. Să se determine a_{2022} .

Soluție:

Fie $b_n = \sqrt{1 + 24a_n}$. Atunci $b_n \geq 0$, $\forall n \in \mathbb{N}^*$, $b_1 = 5$ și $a_n = \frac{b_n^2 - 1}{24}$.

Din relația din ipoteză obținem:

$$\frac{b_{n+1}^2 - 1}{24} = \frac{1}{16} \left(1 + 4 \frac{b_n^2 - 1}{24} + b_n \right) \Rightarrow b_{n+1}^2 = \frac{b_n^2 + 6b_n + 9}{4} \Rightarrow b_{n+1}^2 = \frac{(b_n + 3)^2}{4} \Rightarrow$$

$$b_{n+1} = \frac{b_n + 3}{2} \Rightarrow b_{n+1} = \frac{1}{2}b_n + \frac{3}{2} \Rightarrow b_{n+1} - 3 = \frac{1}{2}(b_n - 3) \Rightarrow \dots\dots\dots 10p$$

$(b_{n+1} - 3)$ este progresie geometrică cu rația $q = \frac{1}{2}$.

Obținem $b_n - 3 = (b_1 - 3) \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^{n-1}$, de unde $b_n = \frac{1}{2^{n-2}} + 3$.

$$\text{Cum } a_n = \frac{b_n^2 - 1}{24} \Rightarrow a_n = \frac{1}{24} \cdot \left[\left(\frac{1}{2^{n-2}} + 3 \right)^2 - 1 \right] \Leftrightarrow a_n = \frac{1}{24} \cdot \left(\frac{1}{2^{2n-4}} + \frac{3}{2^{n-3}} + 8 \right). \dots\dots\dots 10p$$

$$\text{Înlocuind } n \text{ cu } 2022 \text{ se obține } a_{2022} = \frac{1}{24} \cdot \left(\frac{1}{2^{4040}} + \frac{3}{2^{2019}} + 8 \right). \dots\dots\dots 5p$$

Subiectul 2

Fie $n \in \mathbb{N}$, $n \geq 2$, Demonstrați că pentru $x_1, x_2, \dots, x_n \in [0, 1]$ are loc dubla inegalitate

$$n + 1 \leq (2 - x_1)(2 - x_2) \dots (2 - x_n) + x_1 + x_2 + \dots + x_n \leq 2^n$$

Precizați când are loc egalitatea.

Rezolvare

$f(x_i) = (2 - x_1)(2 - x_2) \dots (2 - x_n) + x_1 + x_2 + \dots + x_n$ este funcție de gradul I în fiecare din variabilele x_1, x_2, \dots, x_n

Expresia își atinge valorile extreme pentru $x_1, x_2, \dots, x_n \in \{0, 1\}$ 5p

Presupunem că p dintre variabile au valoarea 1 și n-p au valoarea 0, trebuie demonstrat că pentru $0 \leq p \leq n$,

$$n + 1 \leq 2^{n-p} + p \leq 2^n$$

$$n + 1 \leq 2^{n-p} + p \Leftrightarrow n - p + 1 \leq 2^{n-p} \quad \text{notăm } n - p \text{ cu } m$$

CONCURSUL PLURIDISCIPLINAR PROSOFT@NT

martie 2022

 $m+1 \leq 2^m \forall m \in \mathbb{N}$ (se demonstrează prin inducție)

 $2^{n-p} + p \leq 2^n$ 15p

 egalitatea din stânga se atinge pentru $x_1 = x_2 = \dots = x_n = 1$ iar cea din dreapta pentru $x_1 = x_2 = \dots = x_n = 0$.

..... 5p

Subiectul 3

 Se consideră patrulaterul convex $ABCD$.

 a) Să se arate că pentru orice punct M din planul patrulaterului, există un punct P astfel încât

$$\overrightarrow{PM} = 3\overrightarrow{PA} + \overrightarrow{PB} + \overrightarrow{PC} + \overrightarrow{PD}.$$

 b) Să se arate că toate dreptele MP , unde M și P verifică egalitatea precedentă, au un punct comun H .

 c) Fie E simetricul lui B față de A . Să se arate că punctele C, H și centrul de greutate al triunghiului BCD sunt coliniare dacă $AC \parallel DE$.

Soluție:

 a) $\overrightarrow{PM} = 3\overrightarrow{PA} + \overrightarrow{PB} + \overrightarrow{PC} + \overrightarrow{PD} \Leftrightarrow \overrightarrow{OM} - \overrightarrow{OP} = 3\overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OB} + \overrightarrow{OC} + \overrightarrow{OD} - 6\overrightarrow{OP} \Rightarrow$
 $\Rightarrow 5\overrightarrow{OP} = 3\overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OB} + \overrightarrow{OC} + \overrightarrow{OD} - \overrightarrow{OM} \Rightarrow \overrightarrow{OP} = \frac{1}{5}(3\overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OB} + \overrightarrow{OC} + \overrightarrow{OD} - \overrightarrow{OM})$, deci există un punct P din plan cu proprietatea cerută. 5p

 b) Din a) $\Rightarrow 5\overrightarrow{OP} = 3\overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OB} + \overrightarrow{OC} + \overrightarrow{OD} - \overrightarrow{OM} \Rightarrow$
 $5\overrightarrow{OP} + \overrightarrow{OM} = 3\overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OB} + \overrightarrow{OC} + \overrightarrow{OD} \quad | :6 \Rightarrow$
 $\frac{5}{6}\overrightarrow{OP} + \frac{1}{6}\overrightarrow{OM} = \frac{1}{6}(3\overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OB} + \overrightarrow{OC} + \overrightarrow{OD})$ (1) care este un vector care nu depinde de M și P .

 Notând H astfel încât $\overrightarrow{OH} = \frac{5}{6}\overrightarrow{OP} + \frac{1}{6}\overrightarrow{OM}$ (2), obținem că H este colinar cu M și P și nu depinde de M și P , de unde rezultă că toate dreptele MP trec prin acest H , pentru orice M și P care satisfac relațiile de la punctul a). 10p

 c) Fie E simetricul lui B față de A .

$$\text{Atunci } 2\overrightarrow{CA} = \overrightarrow{CE} + \overrightarrow{CB} \Rightarrow \overrightarrow{CE} = 2\overrightarrow{CA} - \overrightarrow{CB}. \quad (3)$$

$$\text{Din b), știm că } \overrightarrow{OH} = \frac{1}{6}(3\overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OB} + \overrightarrow{OC} + \overrightarrow{OD}) \Rightarrow \overrightarrow{OH} = \frac{1}{2}\overrightarrow{OA} + \frac{1}{2}\overrightarrow{OG}.$$

$$\text{Scriind pentru } O = C, \text{ obținem: } \overrightarrow{CH} = \frac{\overrightarrow{CA} + \overrightarrow{CG}}{2}. \quad (4)$$

$$\text{Dacă } AC \parallel DE \Rightarrow \overrightarrow{CA} \text{ colinar cu } \overrightarrow{DE} \Leftrightarrow \exists \alpha \in \mathbb{R}^* \text{ astfel încât } \overrightarrow{CA} = \alpha \overrightarrow{DE} \Leftrightarrow \overrightarrow{CA} = \alpha(\overrightarrow{CE} - \overrightarrow{CD}) \stackrel{(3)}{\Leftrightarrow} \alpha(2\overrightarrow{CA} - \overrightarrow{CB} - \overrightarrow{CD}). \quad (5)$$

CONCURSUL PLURIDISCIPLINAR PROSOFT@NT

martie 2022

G este centrul de greutate al triunghiului BCD , de unde rezultă:

$$\begin{aligned} \vec{CG} &= \frac{1}{3}(\vec{CB} + \vec{CD}) \Rightarrow \vec{CB} + \vec{CD} = 3\vec{CG} \stackrel{(5)}{\Rightarrow} \vec{CA} = 2\alpha\vec{CA} - 3\alpha\vec{CG} \Rightarrow \vec{CA} = \frac{3\alpha}{2\alpha-1}\vec{CG} \stackrel{(4)}{\Rightarrow} \\ 2\vec{CH} &= \frac{3\alpha}{2\alpha-1}\vec{CG} + \vec{CG} \Rightarrow 2\vec{CH} = \frac{5\alpha-1}{2\alpha-1}\vec{CG} \Rightarrow C, G, H \text{ coliniare.} \dots\dots\dots 10\text{p} \end{aligned}$$

Subiectul 4

Dacă a, b, c sunt lungimile laturilor unui triunghi dreptunghic și $n \in \mathbb{N}^*$, demonstrați că:

$$(a^{2n} + b^{2n} + c^{2n}) \left(\frac{1}{a^{2n}} + \frac{1}{b^{2n}} + \frac{1}{c^{2n}} \right) \geq \frac{4^n + 5 \cdot 2^{n-1} + 1}{2^{n-1}} \geq 9.$$

Soluție:

$$\begin{aligned} \text{Fie } a^2 &= b^2 + c^2. \text{ Atunci } (a^{2n} + b^{2n} + c^{2n}) \left(\frac{1}{a^{2n}} + \frac{1}{b^{2n}} + \frac{1}{c^{2n}} \right) = \\ &((b^2 + c^2)^n + b^{2n} + c^{2n}) \left(\frac{1}{(b^2+c^2)^n} + \frac{1}{b^{2n}} + \frac{1}{c^{2n}} \right) = \\ &= 3 + \frac{(b^2+c^2)^n(b^{2n}+c^{2n})}{(bc)^{2n}} + \frac{b^{2n}+c^{2n}}{(b^2+c^2)^n} + \left(\frac{b}{c}\right)^{2n} + \left(\frac{c}{b}\right)^{2n} \geq \dots\dots\dots 10\text{p} \\ &\geq 3 + \frac{2^n(bc)^n 2(bc)^n}{(bc)^{2n}} + \frac{(b^2+c^2)^n}{2^{n-1}(b^2+c^2)^n} + 2 \dots\dots\dots 10\text{p} \\ &= 5 + 2^{n+1} + \frac{1}{2^{n-1}} \geq 9. \dots\dots\dots 5\text{p}. \end{aligned}$$